

**Statistikdokumentation for
Fravær 2013**

1 Indledning

Fraværstatistikken belyser den arbejdsindsats, der bortfalder på grund af fravær. Fraværet opgøres på egen sygdom, børns sygdom, arbejdsulykke samt barsels- og adoptionsorlov. Statistikken offentliggøres årligt og bruges til opgørelse og sammenligning af fraværet inden for og mellem grupper af forskellige medarbejdere.

2 Indhold

Fraværstatistikken offentliggøres for den statslige sektor, den kommunale og regionale sektor samt den private sektor. Opgørelsen på den nye sektoropdeling fra 2013 offentliggøres også for hele arbejdsmarkedet samlet. Fraværet fordeles på medarbejdernes arbejdsfunktioner, uddannelsesniveau, branchetilhørsforhold, geografisk område, køn og alder. Statistikken dækker alle ansatte i staten samt i kommuner og regioner, mens den private sektor er dækket via en stikprøve af virksomheder med 10 ansatte og derover.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Fraværstatistikken belyser omfanget af tabte arbejdsdage i både absolutte og relative mål. Statistikken offentliggøres for den statslige sektor, den kommunale, den regionale sektor og den private sektor. Opgørelsen på den nye sektoropdeling fra 2013 offentliggøres også for hele arbejdsmarkedet samlet.

Statistikken dækker i princippet alle ansatte i staten samt i kommuner og regioner, mens den private sektor er dækket via en stikprøve af virksomheder med 10 ansatte og derover. Fraværet opgøres på "Egen sygdom", "Børns Sygdom", "Arbejdsskade" og "Barsel- og adoptionsorlov". Graviditetsgener indgår under egen sygdom. Fraværet fordeles på medarbejdernes arbejdsfunktioner, uddannelsesniveau, branchetilhørsforhold, geografisk område, køn og alder. De absolutte og relative mål, der publiceres er:

- Antal fraværsværk
- Antal fraværperioder
- Fraværprocent
- Gennemsnitlige antal fraværsværk pr. fuldtidsansat
- Gennemsnitlige antal fraværperioder pr. helårsansat
- Gennemsnitlige antal kalenderdage pr. fraværperiode
- Antal fuldtidsansatte
- Antal helårsansatte
- Andel af fuldtidsansatte i sektoren (udgår på den nye sektoropdeling)

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Grupperinger:

- Arbejdsfunktion - Frem til og med 2009 er arbejdsfunktionen baseret på DISCO-løn. Fra 2010 anvendes den nye fagklassifikation DISCO-08, som er en revideret udgave af DISCO-løn. DISCO-08 er den officielle danske version af den internationale fagklassifikation, International Standard Classification of Occupations, ISCO-08, som er udarbejdet af International Labour Organisation, ILO. Klassifikationen anvendes også i EU-sammenhænge. DISCO-08 er uafhængig af medarbejderens formelle titel og uddannelse, da den udelukkende bygger på jobfunktionens kvalifikationskrav og hvilken type arbejde, der er tale om. Denne definition gør det muligt at sammenligne personer, der har den samme arbejdsfunktion. Flere oplysninger om DISCO-08 kan findes på Danmarks Statistiks hjemmeside (www.dst.dk/disco)
- Branche - Grupperes frem til og med 2007 efter den danske branchenomenklatur fra 2003 (DB03), der er en udbyggelse af EU's fællesnomenklatur NACE rev. 1.1 fra 2003. Fra 2007 er brancherne klassificeret efter de nye branchekoder DB07. DB03 og DB07 er principielt en klassifikation af økonomiske aktiviteter. I praksis er dens væsentligste funktion at danne grundlag for en klassifikation af arbejdssteder efter disses hovedaktivitet. Yderligere information om DB03, DB07 og NACE kan findes på Danmarks Statistiks hjemmeside.
- Uddannelse - Klassifikation efter højeste fuldførte uddannelse. Oplysningen hentes fra Danmarks Statistiks register over befolkningens uddannelser, der opdateres årligt med oplysninger indberettet af uddannelsesinstitutionerne.
- Område - Fordelingen sker efter arbejdsstedets placering i region, landsdel eller kommune. Dvs., ved opgørelser på fx kommuneniveau placeres arbejdsstederne i princippet ud fra deres geografiske placering inden for kommunegrænserne og ikke ud fra myndighedskommunen.
- Alder - Fordeles på 5 år intervaller (-19 år (dvs. til og med 19 år), derefter 20-24, 25-29,....., 60+ (dvs. fra og med 60 år)).
- Køn
- Sektor - Viser fraværet fordelt på den statslige, kommunale og regionale sektor, kommunale, regionale og private sektor. Fra 2013 indføres den nye sektorafgrænsning. I tabeller med den nye sektorafgrænsning opgøres fraværet på Sektorer i alt, Offentlig forvaltning og service, Stat (inklusive sociale kasser og fonde), Kommuner og regioner i alt, Regioner, Kommuner og Virksomheder og organisationer.

2.3 Sektordækning

Statistikken dækker den offentlige sektor samt den private sektor bortset fra landbrug, skovbrug og fiskeri.

2.4 Begreber og definitioner

Fraværsprocent: Måler fraværsdagsværk i året i procent af mulige arbejdsdagsværk i året. De mulige arbejdsdagsværk defineres som det antal arbejdsdagsværk, en person kunne have haft, hvis han ikke havde været fraværende og er summen af faktiske arbejdsdagsværk og fraværsdagsværk. Et dagsværk er defineret som 7,4 timer.

Gennemsnitlige antal fraværsdagsværk pr. fuldtidsansat: Måler antal fraværsdagsværk i året pr. fuldtidsansat i året.

Gennemsnitlige antal fraværsperioder pr. helårsansat: Måler antal fraværsperioder afsluttet i året pr. helårsansat i året

Gennemsnitlige antal kalenderdage pr. fraværsperiode: Måler antallet af kalenderdage pr. fraværsperiode afsluttet i året.

Fraværsdagsværk: Måler det samlede antal fraværsdagsværk, der falder i året. Et fraværsdagsværk er defineret som 7,4 timer. En fraværsperiode på 3 timer og en anden fraværsperiode på 4,4 timer udgør tilsammen ét fraværsdagsværk.

Fuldtidsansatte: I fraværsstatistikken defineres en fuldtidsansat som en person, der er ansat 37 timer om ugen i alle årets uger. En person, der er ansat 20 timer om ugen hele året, og en anden person, der er ansat 17 timer om ugen hele året, udgør tilsammen én fuldtidsansat.

Helårsansatte: En helårsansat defineres som en person, der er ansat hele året. Det tages ikke i betragtning, om personen er heltids- eller deltidsansat. En person, der er ansat 3 måneder, og en anden person, der er ansat 9 måneder, udgør tilsammen én helårsansat.

Fraværsperioder: Måler det samlede antal fraværsperioder, der er afsluttet i året.

Andel af fuldtidsansatte i sektoren: Er for de offentlige sektorer beregnet som andelen af det totale antal fuldtidsansatte, der indgår i fraværsstatistikken i den pågældende sektor. For den private sektor er det andelen af den population, der er opregnet til. (udgår)

2.5 Enheder

Enhederne i fraværstatistikken er virksomheder og offentlige institutioner, hvor hver virksomhed er bestemt ved den juridiske enhed. I Danmarks Statistiks Erhvervsstatistiske Register bestemmes de juridiske enheder ved deres CVR-nummer. Der indsamles fravær for alle deres ansatte på enhederne. For fraværstatistikken er en fraværsperiode for en lønmodtager den statistiske enhed.

2.6 Population

I den statslige og kommunale sektor er alle ansatte i princippet omfattet af tællingen, mens datamaterialet for den private sektor stammer fra en stikprøve på ca. 2600 virksomheder trukket blandt virksomheder med mindst 10 ansatte. Personer i fleks- eller skånejob og kronisk syge (§ 56) indgår ikke i fraværsstatistikken.

En del ansættelsesforhold udgår dog af fraværsstatistikken for alle tre sektorer. Det drejer sig blandt andet om ansættelsesforhold af meget kort varighed, ganske få ugentlige timer, særlige personalekategorier, eller hvor det ikke er muligt at afgøre antallet af mulige arbejdstimer.

2.7 Geografisk dækning

Statistikken dækker hele Danmark.

2.8 Tidsperiode

- Statistikken for den statslige sektor dækker tidsperioden 2003 og frem.
- Statistikken for den kommunale og regionale sektor samlet dækker tidsperioden 2005 og frem. Fra 2010 opgøres kommunerne og regionerne også hver for sig.
- Statistikken for den private sektor dækker perioden 2007 og frem.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

De statistiske mål, der indgår i statistikken er:

- Fraværsprocent - Måler fraværsværk i året i procent af mulige arbejdsdagsværk i året
- Antal fraværsværk - Måler det samlede antal fraværsværk, der falder i året.
- Antal fraværspårer - Måler det samlede antal fraværspårer, der er afsluttet i året
- Gennemsnitlige antal fraværsværk pr. fuldtidsansat - Måler fraværsværk i året pr. fuldtidsansat i året
- Gennemsnitlige antal fraværspårer pr. helårsansat - Måler fraværspårer afsluttet i året pr. helårsansat i året
- Gennemsnitlige antal kalenderdage pr. fraværspårer - Måler antallet af kalenderdage pr. fraværspårer afsluttet i året
- Antal fuldtidsansatte - En fuldtidsansat defineres som en person, der er ansat 37 timer om ugen i alle årets uger. En person, der er ansat 20 timer om ugen hele året, og en anden person, der er ansat 17 timer om ugen hele året, udgør tilsammen én fuldtidsansat. En fuldtidsansat beregnes ud fra de indberettede timer til lønstatistikken.
- Antal helårsansatte - En helårsansat defineres som en person, der er ansat hele året. En person, der er ansat 3 måneder, og en anden person, der er ansat 9 måneder, udgør tilsammen én helårsansat uanset om deres ugentlige arbejdstid er mindre end 37 timer.
- Andelen af fuldtidsansatte i sektoren - Er for de offentlige sektorer beregnet som andelen af det totale antal fuldtidsansatte, der indgår i fraværstatistikken i den pågældende sektor. For den private sektor er det andelen af den population, der er opregnet til. (udgår)

For den offentlige sektor omfatter antallet af fuldtidsansatte og antallet af helårsansatte de ansættelsesforhold, der indgår i fraværstatistikken. For den private sektor beregnes antal fuldtidsansatte og helårsansatte ud fra det antal ansættelsesforhold, som indgår i den population, som stikprøven regnes op til, hvilket er alle virksomheder med 10 eller flere ansatte.

Et dagsværk er defineret som 7,4 timer. Mulige arbejdsdagsværk defineres som det antal arbejdsdagsværk, en person kunne have haft, hvis han ikke havde været fraværende som følge af egen sygdom, barns sygdom, arbejdsskade eller barsel. Det er altså summen af de faktiske arbejdsdagsværk og fraværsværk. Ferie, feriefridage, omsorgsdage mm. indgår ikke i de mulige arbejdsdagsværk.

2.11 Referencetid

Statistikken udarbejdes på baggrund af indberetninger, der refererer til hele året - fra 1.1.2013 til 31.12.2013.

2.12 Hyppighed

Statistikken udkommer årligt.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Der er hjemmel til at indhente oplysningerne i medfør af lov om Danmarks Statistik § 6 og § 8. Statistikken er ikke baseret på EU-regulering.

2.14 Indberetningsbyrde

Indberetningsbyrden er søgt begrænset ved i så høj grad som muligt at gøre brug af allerede indsamlet datamateriale. Endvidere kan al indberetning af data foregå elektronisk. Nogle virksomheder registrerer allerede oplysninger om fravær, hvorfor statistikken ikke vil påføre disse væsentlig yderligere byrde.

2.15 Øvrige oplysninger

Fraværstatistikken har en [emneside](#) og en [oplysningsside](#).

3 Statistisk behandling

Der indsamles årligt fraværsoplysninger fra hele den offentlige sektor samt fra en stikprøve på ca. 2.600 private virksomheder med 10 ansatte og derover. Fraværet bliver kædet sammen med det ansættelsesforhold, som personen har været fraværende fra. Indberetningerne til lønstatistikken bruges som kilde til ansættelsesforholdene. Fraværsoplysningerne fra den private sektor opregnes til totalpopulationen af virksomheder med 10 ansatte og derover.

3.1 Kilder

Fraværdata

Den statslige sektors fraværsoplysninger kommer fra Finansministeriet, der hvert kvartal indhenter fraværsoplysninger fra den hele den statslige sektor. Oplysningerne fra den kommunale sektor indsamles i samarbejde med Kommunernes og Regionernes Løndatakontor og kommer primært fra KMD og Silkeborg Data. Fraværdataene for den private sektor indsamles som en stikprøve af virksomheder i samarbejde med Dansk Arbejdsgiverforening og Finanssektorens Arbejdsgiverforening og genereres primært i virksomhedernes indkøbte løn- og fraværssystemer eller et regneark Danmarks Statistik har udarbejdet til formålet.

Løndata

Fraværet bliver kædet sammen med det ansættelsesforhold, som personen har været fraværende fra. Indberetningerne til lønstatistikken bruges som kilde til ansættelsesforholdene. I den statslige sektor stammer dataene fra de statslige edb-lønssystemer, som hovedparten af statens institutioner anvender. Datamaterialet består af månedsindberetninger om den enkelte lønmodtager. Løndataene i den kommunale sektor stammer primært fra KMD og Silkeborg Data, som det også er tilfældet for fraværdataene. Dataene for den private sektor indsamles, som for fraværdataene, også i samarbejde med Dansk Arbejdsgiverforening og Finanssektorens Arbejdsgiverforening og kommer primært fra virksomhedernes indkøbte løn- og fraværssystemer.

Andet

Registret over offentligt forsørgede, 16-64 årige benyttes til at udelukke personer på fleks- eller skånejob fra populationen. Sygedagpengeregistret benyttes til at udelukke kronisk syge (§ 56) og dannelsen af barselsperioder for personer ansat i den statslige sektor samt validering af indberettede fraværperioder.

3.2 Indsamlingshyppighed

Data indsamles årligt.

3.3 Indsamlingsmetode

Den statslige sektors fraværsoplysninger kommer fra Finansministeriet, der hvert kvartal indhenter fraværsoplysninger. Oplysningerne fra den kommunale sektor indsamles i samarbejde med Kommunernes og Regionernes Løndatakontor og kommer primært fra KMD og Silkeborg Data. Fraværdataene for den private sektor indsamles som en stikprøve af virksomheder i samarbejde med Dansk Arbejdsgiverforening og Finanssektorens Arbejdsgiverforening og genereres primært i virksomhedernes indkøbte løn- og fraværssystemer eller Danmarks Statistiks regneark.

Stikprøven af private virksomheder er sammensat således:

- alle virksomheder med 250 eller flere fuldtidsansatte skal indberette fraværsoplysninger
- ingen virksomheder med mindre end 10 fuldtidsansatte bliver bedt om at indberette
- for virksomheder med mellem 10 og 250 fuldtidsansatte afhænger sandsynligheden for at blive udvalgt til stikprøven af virksomhedens størrelse (målt i antal fuldtidsansatte) og branche

Yderligere informationer om dataindsamlingen kan findes i form af filformater og vejledninger på [Danmarks Statistiks hjemmeside](#).

3.4 Datavalidering

De indsendte fraværdata underkastes en kontrol for fejl. I en række tilfælde kontaktes virksomhederne for at opklare spørgsmål til de indberettede data eller for at få genindsendt rettede data. Valideringen af data giver dog et vist bortfald i de tilfælde, hvor det ikke er muligt at rette fejlene.

Typiske fejl er, at den samme periode er indberettet flere gange og at en periode overlapper en anden periode. Det er især lange perioder, der er ramt af disse fejltyper. Her sorteres fraværperioder væk, så der ikke forekommer overlappende fraværperioder.

For den private sektor er en række af fraværperioderne endvidere fejlbehæftede. Der kan være tale om at fradato og tildato på fraværperioderne er angivet forkert. Fraværstimerne kan fx være angivet på én dag uanset hvor lang fraværperioden har været. Timerne kan være opsamlet summeret over én måned, et kvartal eller et helt år. Virksomhederne benytter i visse tilfælde systemer, som er beregnet til andre formål end indsamling af fraværdata til Danmarks Statistik. Dette giver indberetninger med systematiske fejl. De indberettede fraværperioder forsøges så vidt muligt oprettet, men indberetninger fra hele virksomheder må i visse tilfælde kasseres. Oprettning af fejlene sker fx ved at slette fradato eller tildato og genberegne datoen ud fra antallet af fraværstimer. I andre tilfælde slettes fraværstimerne og genberegnes ud fra periodelængden eller i tilfælde af systemfejl genberegnes fraværstimerne afhængig af fejlen.

I visse tilfælde er der ikke indberettet de faktiske fraværstimer i perioden. Dette gælder altid i staten for perioder, der varer hele dagen, samt for dele af de indberettede perioder for visse kommuner og regioner. I den private sektor kan mangelfulde registreringer betyde, at fraværstimerne mangler. I disse tilfælde med manglende timer antages det at personen har en femdages uge og er fraværende hele dagen. Timerne beregnes ud fra personens beskæftigelsesgrad, som hentes fra ansættelsesforholdet i lønstatistikken.

For at mindske byrden for indberetterne genbruger vi dataene fra lønstatistikken bl.a. til at udlede det antal arbejdstimer, som en person kunne have arbejdet i året, hvis vedkommende ikke havde været fraværende pga. fx sygdom. Disse arbejdstimer kaldes de mulige arbejdstimer. De mulige arbejdstimer bruges, når fraværprocenten skal beregnes. For at kunne genbruge løndataene til at lave meningsfyldte fraværsmål, skal hver fraværperiode kobles på dennes tilhørende ansættelsesforhold. Koblingen vil ikke være mulig, hvis personen, der har været fraværende, ikke findes i løndataene, eller hvis fraværperioden ikke ligger indenfor ansættelsesforholdet. Denne problematik gør, at nogle fraværperioder sorteres væk.

I kommuner og regioner foretages en omfattende validering af de identifikationsvariable, der bruges til at koble personens fraværperioder med det tilhørende ansættelsesforhold. Dette er især nødvendigt ved organisationsændringer samt ved skift af system til registrering af fraværdata - særligt hvis det sker midt i året. Ved kommunalreformen i 2007 var der et særligt behov for en grundig validering af identifikationsvariablene.

For de private virksomheder foretages også en vurdering af om virksomheden har indberettet for hele virksomheden og for alle medarbejdergrupper. Der foretages endvidere en validering af, om antallet af ansættelsesforhold indberettet til lønstatistikken stemmer overens med antallet af personer med fravær i virksomheden.

3.5 Databehandling

I den statslige sektor indsamles fraværsoplysningerne af Finansministeriet, som videreformidler dem til Danmarks Statistik. Oplysningerne fra den kommunale sektor indsamles i samarbejde med kommunernes og Regionernes Løndatakontor og kommer primært fra KMD og Silkeborg Data.

Fraværersdataene for den private sektor indsamles som en stikprøve på ca. 2600 virksomheder og trækkes blandt virksomheder med mindst 10 ansatte. Stikprøven trækkes proportionalt, så sandsynligheden for at blive udtrukket stiger med virksomhedens størrelse. Stikprøven er sammensat således:

- alle virksomheder med 250 eller flere fuldtidsansatte skal indberette fraværsoplysninger
- ingen virksomheder med mindre end 10 fuldtidsansatte bliver bedt om at indberette
- for virksomheder med mellem 10 og 250 fuldtidsansatte afhænger sandsynligheden for at blive udvalgt til stikprøven af virksomhedens størrelse (målt i antal fuldtidsansatte) og branche

Fraværersdata indsamles i samarbejde med Dansk Arbejdsgiverforening og Finanssektorens Arbejdsgiverforening. Fraværsoplysningerne kan registreres i virksomhedens indkøbte løn- og fraværssystem eller Danmarks Statistiks regneark.

For at mindske byrden for indberetterne genbruges dataene fra lønstatistikken bl.a. til at udlede det antal arbejdstimer, som en person kunne have arbejdet i året, hvis vedkommende ikke havde været fraværende pga. fx sygdom. Disse arbejdstimer kaldes de mulige arbejdstimer. De mulige arbejdstimer bruges, når fraværersprocenten skal beregnes. For at kunne genbruge løndataene til at lave meningsfulde fraværsmål, skal hver fraværperiode kobles på dennes tilhørende ansættelsesforhold. Koblingen vil ikke være mulig, hvis personen, der har været fraværende, ikke findes i løndataene, eller hvis fraværperioden ikke ligger indenfor ansættelsesforholdet. Denne problematik gør, at nogle fraværersoplysninger må sorteres væk.

Ferie, feriefridage og omsorgsdage mm. ekskluderes fra de mulige arbejdsdage. Feriefridage og omsorgsdage indberettes til fraværersstatistikken. Ferien beregnes ud fra ansættelsesforholdets længde, hvorfor det ikke er den reelt afholdte ferie, vi ekskluderer fra de mulige arbejdsdage, men derimod de opsparede feriedage. For personer, der er nye på arbejdsmarkedet eller som ikke holder al opsparet ferie, vil de mulige arbejdsdage blive underestimeret, da der fratrækkes flere feriedage end der faktisk er hold. Dermed vil fraværersprocenten blive overestimeret.

Fraværet for den private sektor opregnes i to steps. I første step opregnes til populationen af virksomheder i lønstatistikken. Ved denne første opregning benyttes en række hjælpevariable, som er baggrundvariable for virksomhederne og deres ansatte. Det drejer sig om bl.a. køn, region, uddannelse, arbejdsfunktion, branche og lønform (timelønnet og fastlønnet), som alle er variable, hvor der er en sammenhæng til fraværet. I andet step opregnes til totalpopulationen af private virksomheder med mindst 10 ansatte. Opregningen sker ud fra oplysninger om antal fuldtidsansatte og branche i det Erhvervsstatistiske Register.

3.6 Korrektion

Der laves ikke korrektioner af data, udover hvad der allerede er beskrevet under datavalidering og databehandling.

4 Relevans

Fravær har både menneskelige og økonomiske omkostninger, som er en belastning for såvel lønmodtagere, arbejdsgivere og samfundet. Statistikken efterspørges bredt af ministerier, kommuner og regioner, private virksomheder, interesseorganisationer, forskere og nyhedsmedier. Fraværstatistikken er et redskab til opgørelse og sammenligning af fraværet mellem forskellige grupper af medarbejdere og kan danne grundlag for økonomiske og politiske beslutninger.

4.1 Brugerbehov

Fravær har både menneskelige og økonomiske omkostninger, som er en belastning for såvel lønmodtagere, arbejdsgivere og samfundet. Statistikken efterspørges bredt af ministerier, kommuner og regioner, private virksomheder, interesseorganisationer, forskere og nyhedsmedier. Fraværstatistikken er et redskab til opgørelse og sammenligning af fraværet mellem forskellige grupper af medarbejdere og kan danne grundlag for økonomiske og politiske beslutninger. Fraværstatistikken kan fx anvendes til sammenligning af fraværet på tværs af sektorer, brancher, arbejdsfunktioner m.m., til overvågning af udviklingen i omfanget af fraværet samt til benchmarking for virksomheder i forhold til andre i samme branche.

Fraværstatistikken offentliggøres på sektorer. I forbindelse med offentliggørelsen af statistikken 2013 på den nye sektoropdeling opgøres fraværet for første gang også for hele arbejdsmarkedet samlet.

4.2 Brugertilfredshed

Der er ikke gennemført brugertilfredshedsundersøgelser.

4.3 Fuldstændighed af data

Statistikken for den private sektor omfatter ikke branchen Landbrug, skovbrug og fiskeri. Nogle oplysninger offentliggøres ikke pga. diskretioneringshensyn eller hensyn til datakvaliteten.

Statistikken er ikke omfattet af krav fra EU.

5 Præcision og pålidelighed

Den statslige og kommunale/regionale sektor bygger på en total tælling. Det vil sige at alle lønmodtagere principielt indgår. Usikkerheden for disse sektorer er derfor ikke målbar og stammer primært fra målefejl.

Den private sektor bygger på en stikprøve på ca. 2600 virksomheder. Usikkerheden kan opdeles i stikprøveusikkerhed og de ikke målbare målefejl. Stikprøveusikkerheden for fraværprocenten på det overordnede niveau er bestemt med et 95 procents konfidensinterval til at svinge med omkring +/- 0,08 pct. Stikprøveusikkerheden for opdeling på undergrupper som fx køn eller branche ligger betydeligt højere.

5.1 Samlet præcision

Pålideligheden på det detaljeringsniveau, hvorpå der offentliggøres, vurderes til at være god for den offentlige sektor. Fraværstatistikken er dog stadig ret ny, og der er især de første år sket kvalitetsforbedringer på både statistiksystemet og fraværindberetningerne.

Fraværet i den private sektor beregnes på baggrund af en stikprøve af virksomheder med 10 eller flere ansatte. Der vil være et stort bortfald af indberetninger fra disse virksomheder i sær i de første år statistikken udarbejdes. Mange har ikke nået at oprette et system til dataregistrering, og andre har ikke registreret data på en korrekt måde. Derudover er det en tidskrævende registrering, som virksomhederne ikke nødvendigvis har egen interesse i at sørge for er fuldstændigt dækkende. Indberetningerne til fraværstatistikken for den private sektor begyndte i 2006, men eftersom kvaliteten af disse indberetninger var af meget lav kvalitet er de tidligere offentliggjorte tal for 2006 blevet slettet fra statistikbanken i 2007.

Barselsfravær i staten er dannet på baggrund af sygedagpengeregistret, da mange institutioner ikke har indberettet barsel. Sygedagpengeregistret rummer oplysninger om refusion af dagpenge i forbindelse med afholdt barsel. Barselsperioder dannet på baggrund af sygedagpengeregistret er færre, men længere, dvs. at der i en del tilfælde søges om refusion for én lang barselsperiode, hvor den i praksis afholdes som to eller flere kortere perioder. Barselsfraværet i staten, specielt for kvinder, er betydeligt større end i den kommunale sektor. Det kan på nuværende tidspunkt ikke udelukkes, at forskellen skyldes de to forskellige kilder til barselsfraværet.

På grund af kommunalreformen har der været en del skift i ansættelsesforhold i 2006, 2007 og 2008. Dette giver problemer med at samle ansættelsesforhold over året og koble fraværperioderne sammen med det tilhørende ansættelsesforhold. Der er dermed en større usikkerhed på fraværsmålene for 2006, 2007 og 2008 i den kommunale og regionale sektor. I 2007 har det været nødvendigt at slække på kriterierne for at koble fraværperioder og ansættelsesforhold sammen. Dette er gjort for at få så stor en del af fraværperioderne som muligt med i statistikken. Sammenligninger mellem år i den kommunale og regionale sektor skal derfor tages med forbehold.

Skift af system til registrering af fraværdata - særligt hvis det sker midt i året - kan give problemer med at få korrekt indberetning af de enkelte fraværperioder og kan derfor give en større usikkerhed på resultaterne for de enheder det vedrører. Dette har været tilfældet for dele af den kommunale og regionale sektor fra 2010 og frem.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Den statslige og kommunale/regionale sektor bygger på en totaltælling, hvor alle lønmodtagere principielt indgår. Stikprøveusikkerheden er derfor nul.

Den private sektor bygger på en stikprøve på ca. 2600 virksomheder. Fraværprocenten på det overordnede niveau er bestemt med et 95 procents konfidensinterval til at svinge med omkring +/- 0,08 pct.. Stikprøveusikkerheden for opdelinger på fx køn eller branche ligger betydeligt højere.

5.3 Anden usikkerhed

Resultaterne af fraværstatistikken er særligt afhængig af, at der indberettes både fravær og løn for alle ansatte i virksomhederne, statslige og kommunale institutioner mm. Især vedr. indberetning til Fraværstatistikken er det vanskeligt at afgøre, om der er indberettet for alle ansatte. For at beregne de forskellige fraværsmål kobles ansættelsesforholdene fra Lønstatistikken med de tilhørende fraværperioder fra Fraværstatistikken. Det er således afgørende at personen findes i begge statistikker og at identifikationsvariablene er ens i begge statistikker.

I de tilfælde, hvor de faktiske fraværstimer ikke er indberettet antages en femdags arbejdsuge og at fraværet varer en hel dag. Fraværstimerne beregnes ud fra beskæftigelsesgraden, som hentes fra Lønstatistikken. De faktiske fraværstimer er ikke indberettet for staten, når det gælder perioder, der varer hele dagen. For visse kommuner og regioner indberettes endvidere ikke fraværstimer og for den private sektor gælder dette ved mangelfulde indberetninger.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Pålideligheden på det detaljeringsniveau, hvorpå der offentliggøres, vurderes til at være god for den offentlige sektor. Fraværstatistikken er dog stadig ret ny, og der er især de første år sket kvalitetsforbedringer på både statistiksystemet og fraværindberetningerne.

Fraværet i den private sektor beregnes på baggrund af en stikprøve af virksomheder med 10 eller flere ansatte. Der vil være et stort bortfald af indberetninger fra disse virksomheder i sær i de første år statistikken udarbejdes. Mange har ikke nået at oprette et system til dataregistrering, og andre har ikke registreret data på en korrekt måde. Derudover er det en tidskrævende registrering, som virksomhederne ikke nødvendigvis har egen interesse i at sørge for er fuldstændigt dækkende. Indberetningerne til fraværstatistikken for den private sektor begyndte i 2006, men eftersom kvaliteten af disse indberetninger var af meget lav kvalitet er de tidligere offentliggjorte tal for 2006 blevet slettet fra statistikbanken i 2007.

Barselsfravær i staten er dannet på baggrund af sygedagpengeregistret, da mange institutioner ikke har indberettet barsel. Sygedagpengeregistret rummer oplysninger om refusion af dagpenge i forbindelse med afholdt barsel. Barselsperioder dannet på baggrund af sygedagpengeregistret er færre, men længere, dvs. at der i en del tilfælde søges om refusion for én lang barselsperiode, hvor den i praksis afholdes som to eller flere kortere perioder. Barselsfraværet i staten, specielt for kvinder, er betydeligt større end i den kommunale sektor. Det kan på nuværende tidspunkt ikke udelukkes, at forskellen skyldes de to forskellige kilder til barselsfraværet.

På grund af kommunalreformen har der været en del skift i ansættelsesforhold i 2006, 2007 og 2008. Dette giver problemer med at samle ansættelsesforhold over året og koble fraværperioderne sammen med det tilhørende ansættelsesforhold. Der er dermed en større usikkerhed på fraværsmålene for 2006, 2007 og 2008 i den kommunale og regionale sektor. I 2007 har det været nødvendigt at slække på kriterierne for at koble fraværperioder og ansættelsesforhold sammen. Dette er gjort for at få så stor en del af fraværperioderne som muligt med i statistikken. Sammenligninger mellem år i den kommunale og regionale sektor skal derfor tages med forbehold.

Skift af system til registrering af fraværdata - særligt hvis det sker midt i året - kan give problemer med at få korrekt indberetning af de enkelte fraværperioder og kan derfor give en større usikkerhed på resultaterne for de enheder det vedrører. Dette har været tilfældet for dele af den kommunale og regionale sektor fra 2010 og frem.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der offentliggøres kun endelige tal.

6 Aktualitet og punktighed

Fraværstatistikken offentliggøres på baggrund af indberetninger, der refererer til hele året. Statistikken offentliggøres årligt og ultimo oktober året efter referenceåret. Statistikken publiceres under normale omstændigheder uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Fraværstatistikken offentliggøres årligt og ultimo oktober året efter referenceåret. Der offentliggøres kun endelige tal.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken publiceres under normale omstændigheder uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Fraværstatistikken for den statslige sektor dækker årene 2003 og frem, mens statistikken for kommunerne og regionerne blev publiceret første gang for året 2005. 2007 er første år, hvor der også publiceres data for den private sektor. Fra 2010 offentliggøres der tal for den kommunale og regionale sektor hver for sig.

Metoden og kvaliteten af data er især de første år løbende forbedret. Sammenligninger mellem sektorer og år de første år skal derfor tages med forbehold.

7.1 International sammenlignelighed

Der findes ikke umiddelbart sammenlignelig statistik i andre lande. Nogle lande har dog opgørelser over sygefravær, som er baseret på andre kilder. Det kan fx være oplysninger fra Arbejdskræftsundersøgelsen eller oplysninger om sygedagpenge.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Ændret sektorafgrænsning i 2013: Med denne offentliggørelse præsenteres fraværstatistikken for første gang i overensstemmelse med den nye europæiske nationalregnskabsmanual ESA2010. Navngivningen af sektorerne er ændret så privat sektor er blevet til Virksomheder og organisationer, og statslig-, kommunal- og regional sektor til Offentlig forvaltning og service. Ud over ændret navngivning sker der med sektorafgrænsningen også nogle indholdsmæssige forandringer, (se Nyt fra Danmarks Statistik 2014 nr. 270[www.dst.dk/nytudg/18045] og Nyt fra Danmarks Statistik 2014 nr. 321[www.dst.dk/pukora/epub/Nyt/2014/NR321.pdf]). Offentliggørelser på den nye sektorafgrænsning er ikke sammenlignelig med tidligere offentliggørelser på den gamle sektorafgrænsning. Statistikken for 2013 er offentliggjort på både ny og gammel sektorafgrænsning.

Staten 2013: Barselsfraværet i staten er dannet på baggrund af sygedagpengeregisteret, da nogle institutioner ikke har indberettet barsel eller fyldestgørende barselsperioder. I forbindelse med at administrationen af barselsdagpengene blev flyttet fra kommunerne til Udbetaling Danmark i december 2012 har nogle registreringer i sygedagpengeregisteret vedr. barsel ikke været korrekte. Barselsfraværet for staten i 2013 er således udarbejdet på et datagrundlag, hvor der er fejl i nogle af perioderne. Det offentliggjorte barselsfravær i staten for 2013 vurderes derfor at være undervurderet. Det vil sandsynligvis gælde særligt for kvinderne.

Kommuner 2013: Grundet lockout af visse lærergrupper i foråret 2013 har kvaliteten af de månedlige lønindberetninger ikke været tilfredsstillende for disse grupper. Danmarks Statistik har forsøgt at identificere de ansættelsesforhold, som har været omfattet af lockouten. De uger hvor lockouten har fundet sted, er udelukket fra datagrundlaget for de identificerede ansættelsesforhold.

Den årlige fraværstatistik er en strukturstatistik, som angiver det aktuelle fravær for forskellige grupper af lønmodtagere, på et givet referencetidspunkt - i dette tilfælde årligt. Den årlige fraværstatistik korrigerer således ikke for alle strukturelle forskydninger, der måtte være sket i de enkelte lønmodtagergrupper mellem to år. Nye virksomheder kommer til, gamle virksomheder lukker, mens nogle virksomheder skifter branche. Inden for virksomhederne kan der ydermere være sket nogle markante personalemæssige ændringer, såsom afskedigelser eller ændret personalesammensætning. Disse såkaldte strukturelle forskydninger mellem to år er nogle af præmisserne for strukturstatistikken generelt og fraværstatistikken specifikt. Sammenligninger af fraværet mellem år skal derfor grundlæggende tages med forbehold.

Samtidig viser erfaringerne generelt, at kvaliteten af de indberettede data fra virksomheder, kommuner, institutioner mm. løbende forbedres efterhånden som systemerne til fraværregistrering opbygges, og rutinerne med registrering af fravær indarbejdes. En stigning i fraværet fra et år til et andet kan derfor til dels skyldes forbedrede indberetninger. Sammenligninger mellem år de første år skal derfor tages med endnu større forbehold.

Fra 2005 indgår fravær af mindre end hele dages varighed i fraværindberetningerne fra staten. Dermed er fraværet større end i de foregående år.

Tal for fravær i Københavns Kommune i 2005 er behæftet med usikkerhed pga. dårligere match mellem fraværperioder og ansættelsesforhold.

Fra 2006 er metoden til at koble fraværperioder sammen over helligdage forbedret. Dette påvirker antallet og længden af fraværperioder.

I forbindelse med kommunalreformen er gymnasierne i 2007 flyttet fra amterne til staten. Kommunalreformen har i det hele taget medført vanskeligheder med koblingen af fraværperioder og ansættelsesforhold. Sammenligninger mellem år i den kommunale og statslige sektor skal derfor tages med forbehold. I 2008 har der især været vanskeligheder med at koble fraværperioder og ansættelsesforhold på sygehusområdet.

Skift af system til registrering af fraværdata - særligt hvis det sker midt i året - kan give problemer med korrekt indberetning af de enkelte fraværperioder og kan derfor give en større usikkerhed på de enheder det vedrører. Dette har været tilfældet for dele af den kommunale og regionale sektor fra 2010 og frem.

Grundet strejken på nogle kommunale områder i foråret 2008 er kvaliteten af de månedlige lønindberetninger ikke tilfredsstillende for visse grupper af lønmodtagere. Dette kan have indflydelse på andelen af fraværperioder, som det har været muligt at koble på et ansættelsesforhold.

I fraværstatistikken sker brancheplaceringen af virksomhederne og deres ansatte normalt ud fra arbejdsstedets branche. I 2007 har det i forbindelse med overgangen fra db03 til db07-brancherne ikke været muligt at benytte arbejdsstedets branche i den private sektor. I stedet er firmabranchen benyttet.

Frem til og med 2009 skete opdelingen af lønmodtagerne på arbejdsfunktioner efter fagklassifikationen DISCO-løn. Fra 2010 sker opdelingen på baggrund af DISCO-08, som er en revideret udgave af DISCO-løn. Der findes ikke en entydig konverteringsnøgle mellem DISCO-løn og DISCO-08. Fravær fordelt på arbejdsfunktioner er derfor ikke sammenlignelig tilbage i tid.

Nogle kommuner og regioner har før 2012 manglet fraværet for de medarbejdere, som ved sygdom har arbejdet på nedsat tid (nedsat tjeneste). Fra 2012 og frem medtages dette fravær for alle kommuner og regioner i statistikken. Nedsat tjeneste indgår under fraværårsagen *egen sygdom* i statistikken. Ændringen vedrører Region Sjælland og de kommuner, som bruger KMD til registrering af fraværsplysninger. Fraværskoden har ikke været med tidligere, fordi der kun i meget

begrænset omfang har været registreret fraværstimer på fraværperioder med denne kode. Fra 2012 og fremover vil fraværstimerne blive registreret i så stort et omfang, at det skønnes rimeligt at medtage perioderne i fraværstatistikken. Fraværsniveauet for disse kommuner og Region Sjælland har således været undervurderet for 2012, lige som niveauet for *kommunerne i alt* og *Regionerne i alt* har været undervurderet. For regionerne i alt ville fraværet for egen sygdom i 2012 ligge på 11,55 fraværsværk pr. fuldtidsansat uden nedsat tjeneste mod 11,62 med nedsat tjeneste. For kommunerne i alt ville antal fraværsværk pr. fuldtidsansat ligge på 11,73 uden nedsat tjeneste mod 11,96 med nedsat tjeneste. Ændringen betyder samtidig, at sammenligningsgrundlaget af fraværsniveauet inden for året 2012 og frem er forbedret.

Omsorgsdage, som bl.a. omfatter omsorgsdage til ansatte med børn, seniordage og fritvalgsordninger mm., indberettes nu for alle sektorer. Fra 2012 er beregningen af mulige arbejdsdage derfor ændret, så omsorgsdage trækkes fra de mulige arbejdsdage. Endvidere trækkes grundlovsdag fra 2012 også fra de mulige arbejdsdage. Dette har indflydelse på fraværprocenten, hvor fraværstimerne nu sættes i forhold til et mindre antal arbejdstimer. Dette vil betyde en stigning i niveauet for fraværprocenten i forhold til tidligere. Ændringen får ikke betydning for beregningen af antal fraværsværk pr. fuldtidsansat.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Kommunernes og Regionernes Løndatakontor offentliggør en fraværstatistik for de kommunale og regionale sektorer, som bygger på samme datagrundlag, som indgår i Danmarks statistiks fraværstatistik for disse sektorer. Der er dog forskellige afgrænsninger af populationer og begreber samt visse metodeforskelle, som gør at resultaterne ikke er direkte sammenlignelige.

Moderniseringsstyrelsen offentliggør en fraværstatistik for den statslige sektor, som bygger på samme datagrundlag som Danmarks Statistiks fraværstatistik. Der vil også her være metodeforskelle, som gør at resultaterne ikke direkte kan sammenlignes.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) og Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) offentliggør en fraværstatistik for deres medlemsvirksomheder. Indberetningerne til disse to statistikker indgår i Danmarks Statistiks fraværstatistik for den private sektor sammen med den del af stikprøven som Danmarks Statistik selv indsamler.

7.4 Intern konsistens

Ved registrering af fravær benyttes forskellige systemer. Dette gælder mellem de forskellige sektorer, men også inden for de enkelte sektorer. I den private sektor har virksomhederne fx mulighed for at benytte en lang række forskellige systemer. Dette betyder, at fraværet ikke nødvendigvis registreres ensartet. Der er dog udarbejdet ens retningslinjer for registreringen af fravær til alle sektorer for at sikre en så ensartet registrering som muligt.

8 Tilgængelighed

De nyeste tal offentliggøres årligt i *Nyt fra Danmarks Statistik* og i Statistiske Efterretninger, *Fravær*. Udvalgte tabeller publiceres i årspublikationen, Statistiks Årbog. Alle tal kan findes i [statistikbanken](#). Det er muligt at købe mere detaljerede data samt at få adgang til mikrodata gennem Danmarks Statistiks forskerordning. Fraværstatistikken har en [emneside](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Resultaterne offentliggøres i [Nyt fra Danmarks Statistik](#).

8.5 Publikationer

Tallene publiceres i Statistiske Efterretninger. Udvalgte tabeller indgår i [Statistisk Årbog](#).

8.6 Statistikbanken

Alle tal offentliggøres i [Statistikbanken](#), hvor følgende tabeller kan findes:

Gammel sektorafgrænsning:

- FRA011 - Fravær efter sektor, køn, fraværsårsag, arbejdsfunktion og fraværsindikator
- FRA02 - Fravær efter sektor, køn, fraværsårsag, uddannelse og fraværsindikator
- FRA033 - Fravær efter sektor, køn, fraværsårsag, branche og fraværsindikator
- FRA044 - Fravær efter sektor, køn, fraværsårsag, område og fraværsindikator
- FRA05 - Fravær efter sektor, køn, fraværsårsag, alder og fraværsindikator
- FRA10 - Fravær på statslige arbejdspladser efter område, køn, fraværsårsag, branche (DB07) og fraværsindikator
- FRA11 - Fravær på statslige arbejdspladser efter område, køn, fraværsårsag, arbejdsfunktion og fraværsindikator
- FRA12 - Fravær på kommunale arbejdspladser efter område, køn, fraværsårsag, arbejdsfunktion og fraværsindikator
- FRA13 - Fravær på regionale arbejdspladser efter område, køn, fraværsårsag, arbejdsfunktion og fraværsindikator
- FRA14 - Fravær på private arbejdspladser efter branche (DB07), arbejdsfunktion, køn, størrelsesgruppe, fraværsindikator og fraværsårsag
- FRA15 - Fravær på private arbejdspladser efter arbejdsfunktion, køn, fraværsindikator og fraværsårsag

Ny sektorafgrænsning:

- FRA020 - Fravær efter sektor, køn, fraværsårsag, arbejdsfunktion og fraværsindikator
- FRA021 - Fravær efter sektor, køn, fraværsårsag, uddannelse og fraværsindikator
- FRA022 - Fravær efter sektor, køn, fraværsårsag, branche og fraværsindikator
- FRA023 - Fravær efter sektor, køn, fraværsårsag, område og fraværsindikator
- FRA024 - Fravær efter sektor, køn, fraværsårsag, alder og fraværsindikator
- FRA025 - Fravær på statslige arbejdspladser efter område, køn, fraværsårsag, branche (DB07) og fraværsindikator
- FRA026 - Fravær på statslige arbejdspladser efter område, køn, fraværsårsag, arbejdsfunktion og fraværsindikator
- FRA027 - Fravær på kommunale arbejdspladser efter område, køn, fraværsårsag, arbejdsfunktion og fraværsindikator
- FRA028 - Fravær på regionale arbejdspladser efter område, køn, fraværsårsag, arbejdsfunktion og fraværsindikator
- FRA029 - Fravær på private arbejdspladser efter branche (DB07), arbejdsfunktion, køn, størrelsesgruppe, fraværsindikator og fraværsårsag
- FRA030 - Fravær på private arbejdspladser efter arbejdsfunktion, køn, fraværsindikator og fraværsårsag

8.7 Adgang til mikrodata

Mikrodata stilles til rådighed for forskere via Danmarks Statistiks forskerordning. Data omfatter de enkelte fraværsperioder samt oplysninger om de ansattes ansættelsesforhold. Cpr-nummer på de ansatte og cvr-nummer på virksomhederne anonymiseres.

8.8 Anden tilgængelighed

Ikke relevant for denne statistik.

8.9 Diskretioneringspolitik

I udarbejdelsen af Fraværstatistikken følges Danmarks Statistiks Datafortrolighedspolitik. Derudover offentliggøres der ikke resultater, hvor cellen dækker over mindre end 50 fuldtidsansatte, da resultaterne vurderes at være for usikre. Hvor detaljeringsgraden er meget stor vil der være mange celler der er påvirket af diskretioneringen.

8.10 Diskretionering og databehandling

I udarbejdelsen af Fraværstatistikken følges Danmarks Statistiks Datafortrolighedspolitik. Derudover offentliggøres der ikke resultater, hvor cellen dækker over mindre end 50 fuldtidsansatte, da resultaterne vurderes at være for usikre. Indholdet i disse dataceller udelades. Hvor detaljeringsgraden er meget stor, vil der være mange celler, der er påvirket af diskretioneringen.

8.11 Reference til metodedokumenter

Dokumentation kan endvidere findes i den årlige statistiske efterretning i serien Arbejdsmarked.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Løn og fravær. De statistikansvarlige er:

- Birgitte Lundstrøm, tlf. 39 17 34 01, e-mail: bls@dst.dk
- Charlotte Wind von Bennigsen, tlf. 39 17 30 47, e-mail: cwb@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Løn og fravær, Personstatistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Charlotte Wind von Bennigsen og Birgitte Lundstrøm

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

cwb@dst.dk og bls@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 30 47 og 39 17 34 01

9.8 Faxnummer

39 17 39 99